

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Петричко М.М., Якубишин Є.М.	177
ДЕМОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Подольська Х.І.	179
ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ	
УСПІХ ПІДПРИЄМСТВ	
Росола У.В., Волкова А.О.	180
ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ	
ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	
Росола У.В., Росола А.П.	182
ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
СЕКЦІЯ 3.	
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Бедевельський А.В., Васько Є.С.	184
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ	
ДІЯЛЬНОСТІ	
Беженар І.М.	186
ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ РОЗВИТКУ	
СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НА ЗАСАДАХ	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ТА СТАЛОСТІ	
Богущ В.А.	192
ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО	
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	
Бокша Н.І., Сурма В.В.	194
ПРИВАБЛИВІСТЬ ЗАКАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИГОТОВЛЕННЯ	
ЧОЛОВІЧОГО ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ	
Бокша Н. І., Угрин А.М.	196
АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ВИГОТОВЛЕННЯ ОДЯГУ В ЕТНОСТИЛІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Бориславський І.О.	198
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	
РЕГІОНУ	
Братюк В.П., Тарасенко В.Т.	200
ВПЛИВ БЕЗРОБІТТЯ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО	
Бурковська А.І., Онопрійчук Д.О.	202
ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ СФЕРИ	
ГОСТИННОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	
Васерук Р.Г., Ремез В.С.	204
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АВТОТРАНСПОРТУ	
РЕГІОНУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	
Вишневська М. К., Крамаренко А.В.	205
РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ЗАСАДАХ	

2. послаблення для парків, ФОПів та інших під час війни. [Електронний ресурс]/Режим доступу:<https://www.epravda.com.ua/publications/2022/10/18/692753/>

Росола У.В.
PhD, доцент кафедри економіки та фінансів,
Росола А.П.,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 051 Економіка,
Мукачівського державного університету

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Витрати, спричинені агресією, несе Україна з 2014 року, коли Росія почала окупацію та подальшу анексію Криму та частини території на сході України. Загальні втрати України від втрати економічного потенціалу в 2014-2022 роках різні аналітики оцінюють у майже 740 млрд. дол США. Як показує досвід реконструкції інших країн, для повернення ВВП на душу населення до рівня, визначеного довоєнною тенденцією зростання, може знадобитися 25 років. На початок війни понад 80 % підприємців України майже повністю призупинили свою діяльність, але через рік після вторгнення лише 27 відсотків. Проте покращення настрою серед вітчизняних підприємців не передбачає кращих перспектив щодо економічної ситуації.

Грошово-кредитна політика Національного банку України у 2022 році була спрямована на захист фінансової системи країни, підтримання можливо стабільного рівня цін та зміцнення довіри до дій центрального банку.

Надзвичайно обмежувальна монетарна політика сприяла стабільності фінансової системи протягом першого року війни. Серед найважливіших напрямків діяльності НБУ були, зокрема: встановлення відсоткових ставок на постійному рівні 25 відсотків, фіксування курсу гривні та запровадження обмежень щодо функціонування банківської системи та валютного ринку. Незважаючи на втручання НБУ, на кінець 2022 року споживчі ціни зросли на 26,6%, але це все одно було нижче очікуваного рівня. Найбільше подорожчав транспорт та продукти харчування та безалкогольні напої.

За підрахунками НБУ, минулого року інфляція в Україні склала 26,6 відсотка. Його стрімке зростання було зафіксовано на першому етапі бойових дій, але згодом воно сповільнилося. За оцінкою НБУ, стабілізації інфляційного тиску сприяла деокупація наступних регіонів країни та збільшення поставок продуктів харчування на ринок. На зростання інфляції вплинуло також заморожування урядом тарифів на комунальні послуги, фіксований курс гривні та реконструкція логістичних ланцюгів. Проте в українському регуляторі наголошують, що ситуація поки що далека від нормальної. Ціновий тиск залишається високим через наслідки триваючої війни, включно з руйнуванням українських підприємств і порушенням ланцюгів виробництва та постачання.

Тому інфляційні очікування залишаються високими. Незважаючи на це, НБУ прогнозує поступове зниження інфляції цього року. Завдяки діям НБУ та уряду з одного боку та підтримці міжнародних партнерів з іншого вдасться знизити його до 18,7%. Ключові чинники, які мають сприяти зниженню інфляції, включають збереження жорсткої монетарної політики, зниження глобальної інфляції та зниження споживання в умовах дефіциту електроенергії в Україні. Підтримка з-за кордону й надалі буде мати велике значення. Отримання заявлених обсягів міжнародної допомоги та спільні дії НБУ та уряду щодо активізації внутрішнього кредитного ринку дозволять уникнути фінансування дефіциту бюджету та збалансувати валютний ринок.

У 2023 році інфляція знизиться до 10,6%, а реальний ВВП зросте на 2,9%. У наступні роки інфляція надалі сповільнюватиметься, а відновлення економіки пришвидшиться. Цей сценарій ґрунтується на припущенні про суттєве зниження безпекових ризиків із середини 2024 року. У своїх розрахунках НБУ також враховував наслідки теракту рф на Каховській ГЕС і припинення роботи “зернового коридору”. Споживча інфляція у 2023 році сповільниться до 10,6%, а базова – нижче 9%. Цьому значною мірою посприятимуть заходи НБУ із забезпечення стійкості валютного ринку, а також фіксація основних тарифів на житлово-комунальні послуги. Вагомий вплив матиме й загальне зниження світових цін. Натомість стрімкішому сповільненню інфляції завадять наслідки підриву Каховської ГЕС, що, зокрема, негативно позначиться на врожаях окремих овочів і фруктів. Крім того, на споживчі ціни вплине й повернення довоєнного рівня оподаткування пального [1].

Українська економіка виявилася здатною швидко адаптуватися до складних умов війни. Однак виклики реконструкції будуть величезними, від будівництва фізичної інфраструктури, головним чином енергетичної, до функціонування установ в умовах потенційно значного надходження коштів допомоги. Іноземні інвестиції, а також механізм інтеграції України до єдиного ринку ЄС будуть важливим рушійним фактором для економічного відновлення країни після війни.

Список використаної літератури:

1. Інфляційний звіт НБУ. Режим доступу: - <https://bank.gov.ua/ua/news/all/inflyatsiya-i-dali-spovilnyuvatimetsya-a-ekonomika-vidnovlyuvatimetsya--inflyatsiyniy-zvit-nbu>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>